

The following article was published in the "Forverts" (Yiddish language newspaper) on May 8, 2009

FELSHTINER LANDSLEIT (COMPATRIOTS) OBSERVE THE 90TH ANNIVERSARY
OF THE POGROM

The first "memorial books," although the expression had not yet existed, were published in the 1920s and 1930s in memory of the communities that were destroyed during the pogroms that the "White" forces carried out against the Jews in the years following the Bolshevik revolution of 1917-1920.¹ The second memorial book in history was "*Dos Felshtin Zamlbukh*," The Felshtin Anthology, which was published in New York in 1937 in memory of the Ukrainian town of Felshtin where six hundred Jews fell victim (murdered) to a pogrom in February, 1919. Thanks to the "Anthology," there still exists a Felshtin Society that gathered Sunday, May 3, 2009, to observe the memory of the martyrs killed in the pogrom, ninety years after the tragic event.

The leader of the Society, Sid Shayevitch (Shaievitz) has already worked ten years to translate the (670 Yiddish page) "Felshtin Anthology" into English, which he now believes to be

¹ Units of the Ukrainian national army carried out the pogrom in Felshtin and most of the pogroms in the Ukraine.

completed (except for editing). At the gathering at Mendy's Restaurant, Shayevitch became the first recipient of the "Sid Shayevitch Award," which his two daughters solemnly presented to him. Professor David Roskies (of the Jewish Theological Seminary) was present and gave a speech about the place of the *shtetl* (Jewish town) in Yiddish literature, in Jewish memory and the few Jewish remnants which are today found in the Ukraine. Among the participants was a woman who is perhaps the last Jewish woman to be born in Felshtin (Polina Lerner).

פֿעלשטינער לאַנדסלייט מערקן אָפּ 90 יאָר נאָכן פּאָגראַם

די ערשטע יזכור־ביכער, כאַטש דער טערמין האָט נאָך נישט עקזיסטירט, זענען דער־שינען אין די 1920ער און 1930ער יאָרן לזכר די קהילות, וואָס זענען צעשטערט געוואָרן בעת די פּאָגראַמען, וואָס די „ווינסע“ כוחות האָבן געמאַכט אויף די יידן אין די יאָרן נאָך דער באַלשעוויסטישער רעוואָלוציע 1917-1920. דאָס צווייטע יזכור־בוך אין דער געשיכטע איז געווען „דאָס פֿעלשטיין זאַמלבוך“, וואָס איז אַרויס אין ניו־יאָרק אין 1937 אין אַנדענק פֿונעם אוקראַינישן שטעטל פֿעלשטיין, וווּ זעקס הונדערט יידן זענען געפֿאַלן קרבנות אין אַ פּאָגראַם, פֿעברואַ 1919. אַ דאַנק דעם „זאַמלבוך“ עקזיסטירט נאָך אַ „פֿעלשטיין־געזעלשאַפֿט“, וואָס איז זיך צונויפֿגעקומען זונטיק, דעם 3טן מנחם אָפּצומערקן דעם אַנדענק פֿון די קדושים פֿונעם פּאָגראַם, 90 יאָר נאָך דער טראַגישער געשעעניש. דער אַנפֿירער פֿון דער „געזעלשאַפֿט“, סיד שיינעוויטש, אַרבעט שוין צען יאָר אויף אַן ענגלישער איבערזעצונג פֿונעם „פֿעלשטיין־זאַמלבוך“, וואָס ער האַלט אַט־אַט ביים פֿאַרענדיקן. אויף דער פֿאַרזאַמלונג אין „מענדיס־רעסטאָראַן“, האָט שיינעוויטש באַקומען די ערשטע „סיד שיינעוויטש־פרעמיע“, וואָס זינע צוויי טעכטער האָבן אים פֿייערלעך איבערגעגעבן. פּראָפֿעסאָר דוד ראַסקעס האָט דערביי געהאַלטן אַ רעדע וועגן דעם געשטאַלט פֿונעם שטעטל אין דער ייִדישער ליטעראַטור, אינעם ייִדישן זכרון און די רעשטלעך וואָס געפֿינען זיך היינט אין אוקראַינע. צווישן די באַטייליקטע איז געווען אייך פֿרוי, וואָס איז אַפֿשר די לעצטע ייִדישע פֿרוי, וואָס איז געבוירן געוואָרן אין פֿעלשטיין.